

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL VIDMANTO MACEVIČIAUS

2021 m. balandžio 27 d. Nr. TV20-5
Mažeikiai

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija), kurią sudaro pirmininkė Ona Kelpšienė, pirmininko pavaduotojas Paulius Pocevičius, nariai Janina Cicėnienė, Stasė Gineitienė, Odeta Jasmontienė, Irena Macijauskienė, Antanas Valtas, Vytautas Visminas, Milda Zubavičienė, gavusi Daivos Šideikienės 2021 m. balandžio 8 d. prašymą „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės mero Vidmanto Macevičiaus dėl galimo Valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų pažeidimo, 2020 m. rugpjūčio 28 d. Savivaldybės tarybos posėdyje“ (reg. Nr. EPU-77) bei 2021 m. balandžio 14 d. vykusio posėdžio metu nusprendusi šio prašymo pagrindu pradėti tyrimą,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

2021 m. balandžio 8 d. prašyme Daiva Šideikienė nurodo, kad 2020 m. rugpjūčio 28 d. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos posėdyje Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narei Rūta Matulaitienei pasiūlius iš darbotvarkės išimti 4 klausimu svarstytiną pristatymą „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius visiems Mažeikių rajono savivaldybės tarybos nariams bei posėdį tiesiogiai stebėjusiems gyventojams paaiškino, jog šis pristatymas buvo pristatytas visuose Mažeikių rajono savivaldybės tarybos komitetuose, nors šis klausimas nebuvo pristatomas Sveikatos priežiūros ir socialinių reikalų komitete bei Kaimo reikalų ir gamtos apsaugos komitete. Prašo įvertinti Mažeikių rajono savivaldybės mero Vidmanto Macevičiaus elgesį pagal Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatas.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius, atsakydamas į Etikos komisijos jam išsiųstą pranešimą apie pradėtą tyrimą, 2021 m. balandžio 23 d. pateikė rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, jog klausimas „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos komitetuose buvo svarstytas sekančiais: 2019 m. spalio 16 d. svarstytas Švietimo, kultūros ir sporto komitete bei Sveikatos priežiūros ir socialinių reikalų komitete, 2019 m. spalio 17 d. svarstytas Kaimo reikalų ir gamtos apsaugos komitete, 2019 m. spalio 21 d. svarstytas Ekonomikos, finansų ir vietinio ūkio komitete, 2020 m. balandžio 24 d. svarstytas Švietimo, kultūros ir sporto komitete, 2020 rugpjūčio 19 d. svarstytas Švietimo, kultūros ir sporto komitete, 2020 m. rugpjūčio 25 d. svarstytas Ekonomikos, finansų ir

vietinio ūkio komitete. Tvirtina, jog klausimas buvo svarstytas visuose komitetuose, o kai kuriuose net ir pakartotinai, prideda šių komitetų darbotvarkes.

Peržiūrėjus Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 28 d. posėdžio 1 klausimu svarsto klausimo „Dėl posėdžio darbotvarkės patvirtinimo“ vaizdo įrašą nustatyta, kad Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narė Rūta Matulaitienė pasisakė sekančiai: „Aš norėčiau kalbėti... Dabar nepasižiūrėjau kelintas yra pristatymas... Atsiprašu taip greitai... 4 klausimas, taip... Dėl 4 klausimo, nes Kontrolės komitetas buvo gavęs prašymą tarybos nario Virginijaus Sungailos ir nagrinėjome šitą klausimą, diskutavome... Buvo sužinota, kad lyg tyrimas atliekamas pagal šitą Virginijaus prašymą, tačiau Kontrolės komitetas neturėjo galimybės iš esmės susipažinti su tyrimo medžiaga, nes jis buvo vykdytas ne Kontrolės komiteto prašymu, todėl komitetas paprašė pateikti visą išsamią informaciją, susijusią su šiuo klausimu ir buvo papildomi klausimai dar nagrinėjami, ir diskutuojama kas yra susiję su šituo mokesčiu, todėl mano siūlymas būtų išimti šį klausimą iš darbotvarkės kol neišnagrinėta iki galo tyrimo medžiaga, papildomi dokumentai, nes panašu, kad šią tvarką iš esmės reikia peržiūrėti, keisti ir, atsižvelgiant į gautas tyrimo išvadas, pasiūlymus, nuomones tarybos nariai galėtų, turbūt, konstruktyviau pasižiūrėti į naujai formuojamas nuostatas. Toks būtų siūlymas. Ačiū“. Po to Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius žodį suteikė Mažeikių rajono savivaldybės tarybos nariui Virginijui Sungailai, kuris papriekaištavo Kontrolės komitetui dėl neatlikto tyrimo, po to buvo diskutuojama dėl 5 ir 27 klausimų išėmimo iš darbotvarkės, po ko Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius pasisakė sekančiai: „Jeigu klausimų nėra, tada grįžtam prie 4 klausimo darbotvarkės ir, kadangi nuomonės išsiskyrė, teikiu balsavimui ir klausiu jūsų ar dirbame pagal projektą, ar jį išbraukiame? 4 klausimą „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose“. Taip, formuluoju klausimą balsavimui – tie, kurie pritariat, kad... Taip, Onutė Kelpšienė, prašom“. Tada Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narė Ona Kelpšienė pasisakė sekančiai: „Atsiprašu, bet tai čia tik pristatymas, ne sprendimo projektas...“, po ko Mažeikių rajono savivaldybės tarybos meras Vidmantas Macevičius pasisakė: „Viskas teisingai, yra pristatymas, bet buvo pasiūlymas iš Kontrolės komiteto, mes turim...“, tada į pasisakymą įsiterpusi Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narė Ona Kelpšienė pasisakė: „Tai gal padėtų ir Kontrolės komitetui apsispręsti tada po pristatymo“, po ko Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius tęsė: „Pristatymas... Visuose komitetuose gi buvo pristatymas ir jį reikia stipriai, kaip sakoma, padirbėt prie jo, nes kiekvieno komiteto metu atsirado pasiūlymų, kurie, na galbūt ne iš esmės keičia, bet stipriai keičia tą pasiūlymą, kurį gerbiamas Virginijus pristatė. Tai prie jo tikrai kad reikia grįžti, reikia dirbti. Tai dar pastabų? Tada formuluoju klausimą balsavimui: kas už tai, kad 4 klausimą išbrauktume iš darbotvarkės balsuoja už, kas turi kitą nuomonę balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimą pradėdam“. Galiausiai iš 23 posėdyje dalyvavusių Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narių 19 balsavus „už“, 2 – „prieš“ ir 2 susilaikius, 4 klausimas buvo išbrauktas iš darbotvarkės.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Ekonomikos, finansų ir vietinio ūkio komitetas, atsakydamas į Etikos komisijos prašymą, 2021 m. balandžio 23 d. pateikė šio komiteto 2020 m. rugpjūčio 25 d. posėdžio darbotvarkę, kurioje nurodyta, jog 4 klausimu buvo svarstytas projektas „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komitetas, atsakydamas į Etikos komisijos prašymą, 2021 m. balandžio 23 d. pateikė šio komiteto 2020 m. rugpjūčio 19 d. posėdžio darbotvarkę, kurioje nurodyta, jog 3 klausimu buvo svarstytas projektas „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Sveikatos priežiūros ir socialinių reikalų komitetas, atsakydamas į Etikos komisijos prašymą, 2021 m. balandžio 21 d. pateikė šio komiteto 2020 m. rugpjūčio 21 d. posėdžio darbotvarkę, kurioje nėra duomenų, jog buvo svarstytas projektas „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl

mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Kaimo reikalų ir gamtos apsaugos komitetas, atsakydamas į Etikos komisijos prašymą, 2021 m. balandžio 22 d. pateikė šio komiteto 2020 m. rugpjūčio 20 d. posėdžio darbotvarkę, kurioje nėra duomenų, jog buvo svarstytas projektas „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Teisinis vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodyta, kad valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padarumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo, nešališkumo bei atsakomybės principais.

Kreipdamasi į Etikos komisiją Daiva Šideikienė prašo ištirti ar Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius 2020 m. rugpjūčio 28 d. vykusio Mažeikių rajono savivaldybės tarybos posėdžio metu, svarstant 1 klausimą „Dėl posėdžio darbotvarkės patvirtinimo“, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos nariams bei posėdį stebėjusiems gyventojams nemelavo, jog projektas „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ prieš pateikiant svarstyti 2020 m. rugpjūčio 28 d. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos posėdyje buvo svarstytas visuose Mažeikių rajono savivaldybės tarybos komitetuose ir tokiu būdu nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų. Netiesos sakymas arba melas, kuris dabartiniame lietuvių kalbos žodyne apibūdinamas kaip tyčia sakoma neteisybė, sietinas su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse numatytu sąžiningumo principu, t.y. Etikos komisija turėtų vertinti ar politikas pareigas eina sąžiningai ir laikosi aukščiausių elgesio standartų, vengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą.

Iš aukščiau nustatytų faktinių aplinkybių matyti, kad projektas „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, prieš pateikiant jį svarstyti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 28 d. posėdyje, iš tiesų nebuvo svarstytas nei 2020 m. rugpjūčio 20 d. vykusiame Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Kaimo reikalų ir gamtos apsaugos komiteto posėdyje, nei 2020 m. rugpjūčio 21 d. vykusiame Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Sveikatos priežiūros ir socialinių reikalų komiteto posėdyje, o 2020 m. rugpjūčio 28 d. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos posėdyje svarstant 1 klausimą „Dėl posėdžio darbotvarkės patvirtinimo“ Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius pasakė „<...> Visuose komitetuose gi buvo pristatymas <...>“, kas suponuoja išvadą, jog jis sakė netiesą (melavo), o tai reiškia, jog pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte nustatytą sąžiningumo principą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 3 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T1-233 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 32.2 papunkčiu, 34, 38-39 punktais, Etikos komisija,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte numatytą sąžiningumo principą.
2. Sprendimo kopiją išsiųsti Daivai Šideikienei, Mažeikių rajono savivaldybės merui Vidmantui Macevičiui bei Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
3. Sprendimą paskelbti Mažeikių rajono savivaldybės interneto svetainėje www.mazeikiai.lt.
4. Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkė

Ona Kelpšienė